

Zajęcia fakultatywne: kierunek **SOCJOLOGIA**, rok **II**, 2022/2023

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Wielokulturowość współczesnego społeczeństwa polskiego
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Andrzej Jekaterynczuk, dr
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	Letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Ćwiczenia 30h, 2 ECTS Konsultacje i zaliczenie 2h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 10 h Przygotowanie się do zaliczenia 18h Łączna liczba godzin niekontaktowych 28h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1 Sumaryczna liczba punktów ECTS 2
7	Wymagania wstępne	Zainteresowanie problematyką wielokulturowości i mniejszości narodowych
8	Opis zajęć	Celem kursu jest zaprezentowanie podstawowych informacji na temat liczby, rozmieszczenia, a przede wszystkim specyfiki kulturowej wybranych mniejszości narodowych, etnicznych i językowych we współczesnej Polsce, a także próba odpowiedzi na pytania o sposoby rozwiązywania problemów wspólnego współżycia i łagodzenia napięć między grupami mniejszościowymi a grupą większościową czy możliwości realizacji interesów wybranych grup i prowadzonej wobec nich polityki polskiego państwa. Wykorzystane zostaną najnowsze dane na temat struktury narodowościowej i językowej społeczeństwa polskiego ze spisu powszechnego Omówienie poszczególnych grup kulturowych będzie brało każdorazowo pod uwagę problemy autoidentyfikacji i postrzegania przez inne grupy, zwłaszcza polską większość (w tym stereotypy i autostereotypy), problemy adaptacyjne i asymilacyjne, stopień formalnego zorganizowania itp. Wedle możliwości/dostępności kurs zakłada wykorzystanie materiałów audiowizualnych oraz spotkania z przedstawicielami poszczególnych mniejszości.
9	Zakres tematów	1. Zróżnicowanie kulturowe Polski – historia, stan prawny, deklaracje i szacunki na podstawie spisów powszechnych 2002, 2011 i 2022 r. 2. Białorusini jako mniejszość narodowa. 3. Ukraińcy jako mniejszość narodowa 4. Niemcy jako mniejszość narodowa. 5. Tożsamość Kaszubów. 6. Ślązacy i śląskość w XXI w. 7. Romowie w Polsce. 8. Karaimi i Tatarzy 9. Ukraińcy i Białorusini jako grupy imigranckie – charakterystyka. 10. Imigranci, uchodźcy, repatrianci – polityka państwa polskiego, problemy adaptacyjne

		11. Wielokulturowość polskich miast.
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	Literatura obowiązkowa: 1. Mniejszości narodowe w Polsce w świetle Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku, red. L. Adamczuk, S. Łodziński, Warszawa 2006. 2. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej. Wybrane elementy polityki państwa, red. Dudra Stefan, Nitschke Bernadetta, Kraków 2010. 3. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce. Informator 2003, pod. red. L. M. Nijakowskiego i S. Łodzińskiego, Warszawa 2003. 4. Łodziński S., , Obszary i formy wykluczenia etnicznego w Polsce: mniejszości narodowe, imigranci, uchodźcy, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009. 5. Polityka państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych, pod. red. L. M. Nijakowskiego, Warszawa 2005. 6. Nadciągają Ślązacy. Czy istnieje narodowość śląska?, red. L. M. Nijakowski, Warszawa 2004. 7. Sadowski A., Społeczeństwo wielokulturowe z perspektywy pogranicza, Kraków 2019. 8. A. Sakson (red.), Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce i Europie. Aspekty polityczne i społeczne. Toruń 2014. Literatura uzupełniająca: 1. M. Kindler, K. Wójcikowska-Baniak, Sieci społeczne a integracja migrantów ukraińskich w Polsce. Raport z badań jakościowych, W-wa 2018. 2. Brunarska Z., Kaczmarczyk P., Piekut A., Postawy wobec imigrantów w „starych” i „nowych” krajach migracyjnych. Czy historia migracji ma znaczenie? [w:] Sztabiński P., Przybysz D., Sztabiński F. (red.) Polska-Europa. Wyniki Europejskiego Sondażu Społecznego 2002-2018/19. Warszawa 2020, s. 92-112. 3. A. Winiarska, S. Toryńczyk-Ruiz, Specyfika sąsiedztwa wielkomiejskiego w Polsce. Warszawa jako przykład różnorodnego miasta? [w:] Górny A., Toryńczyk-Ruiz S., Winiarska A., Po sąsiedztwie z różnorodnością. Interakcje w miejskich przestrzeniach lokalnych z perspektywy różnych grup mieszkańców. Wydawnictwo Naukowe Scholar: Warszawa 2019, s. 53-80. 4. Łodziński Sławomir, Międzynarodowe standardy ochrony i wspierania mniejszości narodowych. Instytucje oraz organizacje powołane do ochrony mniejszości, http://www.agdm.pl/pdf/standardy.pdf 5. Machul-Telus B. (red.), Romowie, Warszawa 2019. 6. Jurek K., Tożsamość imigrantów z Białorusi i Ukrainy. Wchodzenie w polskie społeczeństwo, Lublin 2016. 7. K. Dollńska, Potoczny i ideologiczny poziom doświadczania śląkości: Ślązacy w poszukiwaniu odrębności?, Wrocław 2009.
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się	Efekty dla Socjologii: Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i

	kierunkowych	zjawiska z zakresu subdyscyplin socjologicznych oraz pozostałe szczegółowe zagadnienia społeczne, w szczególności dotyczące problematyki mniejszości narodowych i etnicznych (K_W02) P6U_W P6S_WG Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną na temat wielokulturowości społeczeństwa polskiego w warunkach przewidywalnych i wymagających niestandardowych rozwiązań (K_U01) P6U_U P6S_UW Potrafi dyskutować na tematy społeczne i krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów w szczególności w zakresie problematyki wielokulturowości i mniejszości kulturowych (K_U06) P6U_U P6S_UK
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	Dla socjologii: Prezentacja multimedialna: K_W02, K_U01, K_U06. Aktywność na zajęciach (udział w dyskusji): K_W02, K_U01, K_U06.
13	Metody dydaktyczne	- Metoda przewodniego tekstu. - Dyskusja problemowa. - Objaśnienie lub wyjaśnienie.
14	1 Metody oceniania 2 Kryteria oceniania	- Prezentacja multimedialna - Aktywność na zajęciach (udział w dyskusji)